

ko je opazil, da Karpus njegovo ženo s svojo ljubeznijo zasleduje. Iz ljubosuma ustrelil je Rusa; hotel je tudi svojo ženo usmrtiti, pa to so ljudje preprečili. Porotniki so spoznali Bakaya krivega uboja; bil je obsojen na eno leto ječe. Ustreljeni Rus Karpus bil je 29 let star in oženjen. Njegova žena živi v Petersburgu.

Smrtna obsodba.

Linz, februarja. „Linzer Tagespost“ poroča: Začetkom aprila p. l. bil je na južnem Tirolskem neki sedlar, rodom Italijan iz kraljevine, zaradi suma tatvine zaprt. Iz v njegovi posesti se nahajajočih pisem se je dalo izpoznati, da je tudi državi nevarne stvari v Italijo posredoval. Poizvedbe so dognale, da je stal v zvezi z nekim knjigovozom istega mišljenja, katerega je popisovala žandarmerija kot bujskača. Oba sta se imela pred deželnoobrambeno divizijsko sodnijo v Linzu zagovarjati. Knjigovez je bil zaradi zločina vohunstva, veleizdaje in žaljenja Veličanstva na smrt na vešalih obsojen, sedlar pa zaradi veleizdaje in podpiranja vojaškega zločina na 1 in pol leta težke, poojstrene ječe obsojen.

Poskušeno podkupljenje.

Budimpešta, 23. februarja. Izidor Hermann ponudil je vojaški oblasti dobavo 100 tisoč nahrbtnikov (Rucksack). Ponudba je bila zaradi preslabega blaga odklonjena. Nato je poskusila Valerija Gencsy nekega višjega uradnika v honvedskem ministerstvu za objubo večje svote denarja podkupiti, da bi dotično dobavo vendar sprejel. Uradnik pa je stvar takoj sodniji naznanil. Valerija Gencsy je bila vsled tega obsojena na 8 mesecev ječe in 500 kron denarne globe.

Obsojeni špekulanti z žitom.

Lemberg, 22. februarja. List „Kuryer Lwowski“ poroča o celi vrsti večinoma židovskih špekulantov, ki so si znali prislepariti dovoljenje za nakup žita, katerega so potem v inozemstvo, seveda z velikanskim dobičkom prodajali. Špekulantovska ta banda obsega čez 30 mož. Dolež jih je 15 obsojenih v skupno denarno kazen 112.000 kron in sicer: 1. Aron Handwerker (10.000 kron globe), 2. Chaim Rosenzweig (5000 kron), 3. Elja Gelady (6000 kron), 4. Selig Jakubowicz (1200 kron), 5. Emanuel Edelman (10.000 kron), 6. Chune Cymberknopf mlajši (5000 kron), 7. Chune Cymberknopf starejši (20.000 kron), 8. Berek Hojnowicz (20.000 kron), 9. Emanuel Altmann (5000 kron), 10. Fischel Cymberknopf (2000 kron), 11. Schaja Herschlik Cymberknopf (2000 kron), 12. Schlomi Cymberknopf (5000 kron), 13. Abraham Dickermann (15.000 kron), 14. David Grohmann (20.000 kron), 15. Majer Cymberknopf (5000 kron). Lepa banda!

Naši junaki na bojišču.

I.

Sin nemškega cesarja rešil avstrijsko motorno baterijo.

Znani vojni poročevalec Paul Bethlen poroča iz vojnega tiskovnega stana z dne 12. februarja:

„Prav slučajno prišel sem k zanimivi možnarski bateriji. Ta spada med one topove, ki so se v svetovni vojni kot prvi javili in so preseletili Angleže in Francoze. Začasa ofenzivne vojne na zapadni fronti je bila ta baterija povsod tam, kjer so slavno prodiranje nemške armade ovirale trdnjave in utrdbe; večkrat je udrla vrata belgijskih in francoskih trdnjav brez pomoči nemških sesterskih baterij. Lüttich je bil že v nemških rokah, ko je dospela baterija na zapadno fronto. Prvi strel je oddala na trdnjavo Namur. Za forte de Dandoi in de Mezereces je zadostovalo nekaj zadetkov v polno, da je bil zlomljen brezupni odpor. Fort d' Etave je po prvem svarilnem strelu razobesil belo zastavo; četrte ure pred koncem po posredovalcih ponudnega roka pri Givetu je baterija zadnjikrat stopila v akcijo na francoskih tleh. Potem, 2.

septembra p. l., se je čez Sedan odpeljala k Mozi. Obleganje forta de Trojan je bilo še v teku, ko se je strašnem naporu Francozov posrečilo, da so s trinili tenko nemško črto pri Saint Renisu. Možnarska baterija se je zdaj nahajala med dvema frontama. Sovražnik se je dokopal že na 100 korakov do baterije, ko se za njo oglašil gromoviti „Hurrah“! Pruski kraljevi grenadirji so šli k naskoku, da rešijo baterijo. Krepiki oficir je stopal pred njimi, ne meneč se za dež krogelj, ki ga je sprejel. Glavni njegov klic je prevpil prasketanje pušk in bojni hrom: „Kraljevi grenadirji, cesarjev sin sam vas vodi k naskoku!“ Oficir je bil sin nemškega cesarja. Navdušenje je delalo čudeže. Nezadržljiv smek je porinil francoske vojne črte nazaj. Baterije pa so medtem hitro odmontirali in odpeljali na varno.

II.

Junaška koroška deželna bramba.

„Karnisch Julische Kriegszeitung“ piše: Postojanka Italijanov ob griču Rombo n bila je naši hrabri koroški deželni brambi že dolgo trn v očesu. Vsled tega je sklenila, odvzeti sovražniku to pozicijo. Vse se je temeljito pripravilo, stališče, moč in vrsta utrdbe sovražnika natančno dognalo. Izbralo se je noč od 11. na 12. februarja, da se izvrši to akcijo. En oddelek pod poveljstvom hauptmana Kikal približal se je, zavil v snežne plašče, sovražni postojanki. Se niso Italijani približanje naših hrabrih vojakov opazili, ko je začel vihar in jih je uničil. Italijani so bili od sile napada tako preseščeni, da jih je prišla groza, ki se je spreminila v nujni, neredni beg, na katerem jih je naš ogenj hudo razmesaril. Čukla-postojanka je bila z malimi izgubami naša. 1 oficir, 81 alpincev, 4 strojne puške in mnogo drugega materijala tvorilo je naš plen. Trdovratni, strastni poskušaji, postojanko zopet nazaj pridobiti, prinesli so Italijanom le težke izgube, nam pa zopet mnogo vjetih in plena.



Posurovljenje naše mladine.

Ako se pregleda poročila izpred sodišč v dnevnikih, se mora človek naravnost prestrašiti, v koliko slučajev morajo policija in sodnije proti sedanjim mladini nastopati, ker ta mladina prav mnogokrat igra vlogo pri tatvinah, vlomih, ja celo pri roparskih umorih.

Te pojave stavi se navadno na račun pomanjkljive domače in šolske vzgoje; ne pomisli se pa, da vplivajo tu tudi drugi vzroki, ki delujejo nasproti vzgoji starišev in učiteljev. V prav mnogih slučajih se mora seveda vzgojo otrok v hiši starišev smatrati pomanjkljivo. Pridiguje se n. p. doma otrokom najlepše nauke, vzgaja se otroke navidezno tudi v najboljšem zmislu; zvečer pa nima ljuba mamica, ker je bil njen otrok tako priden, nič nujnejšega storiti, kakor da obišče z njim „kino“. In kaj vidi tam od nežne ljubezni starišev varovani, za mišljenje še nezreli otrok? Vojsko, prizore ljubosumja, roparske umore, vlome, zahrbtnosti, dvoboje, tatvine itd., nakratko povedano same take za otroško dušo škodljive stvari, katere male možgane ne morejo redno sprejeti, katere pa žal le premnogokrat kot stalne vtise obdrži. Ali se je potem čuditi, ako je pri takem otroku sprejemljivost za nauke šole omejena, ako nastopi pri drugače pridnem otroku divja naglost, dobiteti zamujeno, tako, da se vsi stvari kmalu podlaga za poznejšo nervoznost? Pri otroku pa se tudi lahko v „kino“ nabrani vtisi predelajo v strasti najhujše vrste, proti katerim stariši in učitelji, vključ vsem naukom, prošnjam in strogosti zaman učinkujejo, ker je ta strast že pregloboko v notranjosti vkoreninjena. Večinoma se take dobro mišljene vzgojevalne odredbe le zasmehuje in otroka se zopet za več stopinj odtegne od ljubečega srca starišev in od naukov šole.

Ako se k temu še pridružijo navadne prostosti, katere se naši mladini na nepremišljeni način dovoljuje, kakor n. p. prerano nesrečno kadenje cigaret, obiskavanje javnih zabavišč, gledališča, gostilne, dajanje alkoholičnih pijač, — potem pač ni čudno, ako se pojavlja resnično posurovljenje mladine. Pregledati se pa ne sme, da je poleg starišev tudi država pozabila prijeti pravilna sredstva, da se omeji to rano.

Nočemo reči, da se naj naši mladini obisk gledališča in „kino“ popolnoma zabrani; ali oba naj bi bila le izobrazovalna in zabavna vira; zato naj bi se določilo le gotove dni za obisk mladine, na katerih naj bi se nudilo podučne, zabavne, vedno pa mladini primerne snovi. Kadenje in obisk gostilne naj bi država mladini do gotove starosti prepovedala, istotako pobajkovanje v pozni večerni uri.

Potem bode našel polno vpoštevanje tudi izrek, katerega je napravil pred kratkim neki izborni poslanec: „Mi in z nami pač vsi za blagor svojih otrok skrbeti stariši, ja vsi državljani, katerim leži z bodočnostjo mladine tudi bodočnost Avstrije na srcu, zahtevamo hitro, izdatno in brezobzirno pomoč po vzorcu Nemčije proti nevarnosti, ki blagor naše domovine hujše ogroža, kakor vsi navali naših sovražnikov!“

Razno.

Novi generalobersti. Cesar imenoval je z lastnoročnimi pismi za generaloberste: generala infanterije grofa Becka, nadvojvodo Jožefa Ferdinanda, generala kavaljerije grofa Paara, generala infanterije pl. Bolfrasa, feldcajmojstra pl. Krobotina in generala infanterije pl. Köveša.

Zapuščena šolska občina. Na šoli Št. Vid pri Planini so tekem enega leta vse moške učne moči umrle. Dva mlada učitelja sta umrla vsled vojnih bolezni, župnik umrl je poleti lanskega leta in dne 26. pr. m. so nadučitelja pokopali.

Pomiloščenje. Cesar je 90 jetnikom ostanek njih kazni opustil. Od teh jih pade na moško jetnišnico v Mariboru 13, na moško jetnišnico v Gradcu 12, ostali pa na druge jetnišnice. To je eno navadnih pomiloščenj za jetnike, ki so se dobro vedli.

Ogrska državna zbornica je bila po daljšem zasedanju dne 28. februarja odgodena.

Mestna šparkasa v Mariboru darovala je 30.000 K v dobrodelne namene i. s.; društvu „Rdečega križa“ v Mariboru 5000 K, za napravo umetnih udov za vojne ranjence iz mariborskega okraja in mesta 5000 K, za podporo vojnih slepcev iz Štajerske 10.000 K, za podporo vdov in sirot po padlih vojaki in mariborskega mesta in okraja po 7000 K. Razven teh 30.000 K darovalo se je še nadaljnjih 10.000 K v dobrodelne in patrijične namene. Pač vzorno postopanje!

V 102. letu svoje starosti umrl je dne 22. p. m. v Brück a. d. M. g. Job Krawagna. Do zadnjega trenutka se je čutil duševno in telesno sveže. Pokojnik zapušča 10 otrok, od katerih je 5 sinov v vojni.

Mrtvi vojak. V Poluli pri Celju našli so v gozdu vojaka Johana Fraß mrtvega z razbito glavo. Divje živali so mrtvega začele. Sodi se, da je nesrečnež padel čez grič in se ubil.

Občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi na Koroškem zaprt. „Freie Stimmen“ poročajo: Valentin Falle, občinski predstojnik v Lipi pri Vrbi bil je 16. p. m. po vojni žandarmeriji aretiran in stoji zaradi zločina po § 65 a k. p. pri c. in kr. vojni sodniji v Beljaku v preiskavi. Imenovani, ki je bil že septembra 1914 zaradi nekega Srbom ali Rusom prijaznega izraza aretiran, je dne 14. p. m. ob priliki svojega goda vse v Lipi pri kmetijskem delu rabljene ruske vojne vjetnike k pravcati slavnosti v svojo gostilno povabil in jih pogostil. Ko je vojaška straža teh vojnih vjetnikov prišla, da bi jih spravila v njih stanovanja, nastopil je Falle proti tej vojaški osebi.

Pri poštnemu uradu Trbiž 1 bila je s 21. februarjem poštna služba v polnem obsegu zopet sprejeta.

Čudni samomor. 79 let stari, pijači vdani vžitkar Johan Zach v Rožeku si je na čudni